

Relatie bank-boer in VS veranderd

Melkveehouders in de VS die eigen voer verbouwen zijn gemiddeld beter opgewassen tegen de grote financiële risico's. Foto: Landpixel.de

In de VS is het jaar 2009 de boeken ingegaan als het financieel slechtste jaar ooit voor de melkvee-

houderij. Een 'once-in-a-lifetime' aan gelegenheid, werd gedacht. Maar na slechts drie jaar herhaalt de geschiedenis zich alweer.

Het aantal melkveehouderijen met financiële problemen is niet gering. In de staat Idaho alleen, staan melkveehouderijen die samen 50 procent van de melk produceren, onder speciaal toezicht van de bank. Of, zoals het in de volksmond heet, ze zijn beland op afdeling Intensive Care. In de Central Valley in de staat Californië waar de grootste concentratie melkkoeien loopt, staat een derde van de melkveehouderijen onder speciaal toezicht van de bank.

De juristen van Moss Tucker uit Fresno, Californië, begeleiden en ondersteunen momenteel meer dan tien melkveehouders in de Central Valley met hun financiële zaken, die onder speciaal toezicht van banken zijn gekomen.

„De bedoeling is dat elke boer die wij van dienst zijn, boer blijft en geherfinancierd wordt”, zegt jurist Doug Tucker. Een enkele keer moet het advocatenkantoor meedelen dat ze niets meer kunnen betekenen voor een melkveehouder. „In zo'n geval heeft de boer te laat in het proces hulp gezocht”, legt Amanda Habesha uit, ook jurist bij Moss Tucker.

„De melkveehouderij is uniek en staat bloot aan veel risico's. In de onbeschermde markt hebben ze te maken met sterk schommelende inkomsten en kosten. Hun 'producenten' zijn levende wezens”, zegt Tucker.

Het ministerie van landbouw (USDA) en organisaties binnen de agrarische sector spreken vaak over vernieuwing van het systeem waarin de melkprijs tot stand komt; over een regeling van vraag en aanbod of een verzekering met een koppeling tussen inkomsten en uitgaven. Er wordt gezocht naar oplossingen om meer stabiliteit voor de melkveehouderij te creëren, maar die zijn nog niet gevonden. Financieren banken liever geen melkveehouders meer? Veel boeren hebben het gevoel dat hun bank een melkveehouder tegenwoordig liever kwijt

dan rijk is. Op het moment dat de boer financiële ruimte en speling nodig heeft, trekt de bank de broekriem aan.

Met goed management aan de kant van de bank, hoeft het zo ver niet te komen, zegt Scott Miller, vicepresident en branch manager van Farm Credit of Southwest Kansas. Zij financieren melkveehouders in de staten Texas, Oklahoma en Kansas.

„De eerste stap die een bank zet om problemen te voorkomen wanneer het even niet voor de wind gaat, is een gedegen onderzoek naar het financiële verleden van de onderneming die ze gaat financieren”, stelt Miller. „Uit de trend die je dan ziet, kun je als bank opmaken of een bedrijf een lager of hoger risico heeft, hoe het zal presteren in slechte tijden en hoe snel het bedrijf weer zal herstellen als de markten weer aantrekken.”

Farm Credit financiert in principe maximaal 75 procent van de kosten op onroerend goed, 75 procent op de veestapel, ook 75 procent op machines en 65 procent met een lening van tien jaar op de melkstal en onderdak voor de veestapel.

„De financiering van tien jaar en 65 procent van de kosten voor de melkstal vinden we belangrijk om ervoor te zorgen dat op het moment dat reparaties en vervanging daadwerkelijk aan de orde zijn, daar ook weer financieel de ruimte voor is, legt Miller uit.

Een andere maatstaf is de totale schuld per koe. Wanneer de totale lening van de melkveehouder uitkomt rond 1400 US dollar per koe, dan is dat voor de bank een laag risico, 1900 US Dollar wordt als hoog gezien..

EIGEN VOER VERBOUWEN

Verskil in financieel succes zit volgens Miller tegenwoordig vooral in of en hoeveel voer de boer zelf verbouwt. „Melkveehouders die een groot deel van hun eigen voer verbouwen, zijn beter opgewassen tegen de hoge graanprijzen dan boeren die veel of alles moeten aankopen.”

Miller betreurt dat er zoveel financiële stress bij de boeren is, en vindt ook dat de banken daar schuld aan hebben. „In de bankenwereld hebben we een heel agressieve

concurrentiestrijd gezien. Sommige banken schreven onverstandig hoge leningen uit. De controle van banken faalde her en der en in economisch zware tijden kwamen bedrijven hun financiële verplichtingen niet na.”

Tijdens de financiële crisis in 2009 gingen 140 banken failliet.

TERMIJNMARKTEN

Het vastleggen van prijzen voor melk en voer op de termijnmarkten is een manier om risico's te beperken. Voer contracteren is de norm. Veel melkcoöperaties kunnen de boeren assisteren bij het contracteren van melk. Is dit een manier om een onstabiele markt het hoofd te bieden? „Het overgrote deel van onze cliënten doet dit niet meer”, zegt Miller. „Je kunt je melk misschien voor een redelijke prijs vastleggen, maar je verliest ook je opwaarts potentieel. Het is heel moeilijk om tevreden te zijn met de deal als je 15 procent meer had gekregen wanneer je de prijs niet had vastgelegd. De hype is voorbij, er zitten risico's aan deze manier van werken en daarom vinden we het niet aan de bank om boeren hier in aan te moedigen.”

Sinds 2009 heeft slechts één cliënt die bij Farm Credit de faciliteiten heeft gefinancierd, de koeien verkocht en de deuren gesloten. Dit was de keuze van de eigenaar zelf. Er was geen sprake van faillissement. Bij Farm Credit zijn de richtlijnen voor financiering onder de melkveehouders dan ook niet veranderd.

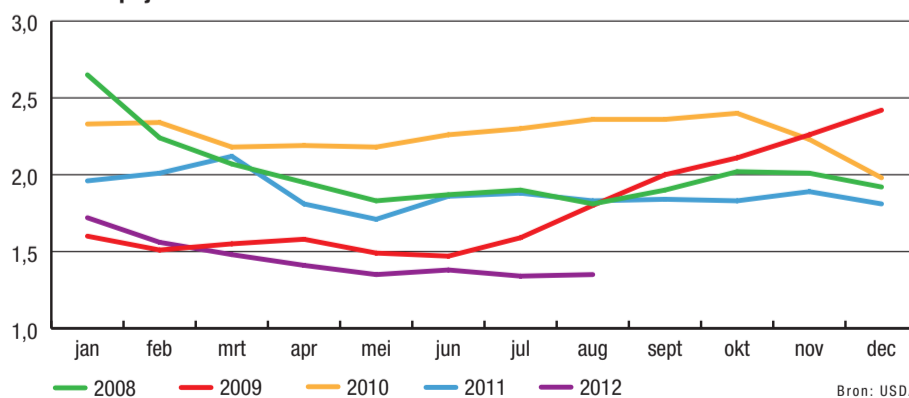
Miller benadrukt dat een goede relatie tussen bankier en ondernemer bijdraagt aan financieel succes. „Loyaliteit en vertrouwen in elkaar hebben, is erg belangrijk. Naast het analyseren van de cijfers, krijgt de bankier inzicht in de werkwijze van zijn cliënt als er een persoonlijke relatie is en dat helpt bij de beslissing over kredietverstrekking. Je streeft naar wederzijds vertrouwen en wilt dat de ondernemer weet dat de bank aan zijn zijde staat, ook 'when the going gets tough', zoals in 2009.

„Maar ja, het komt voor dat er een 'million-dollar home' bij het bedrijf gebouwd wordt, of de boer een privévliegtuig koopt. Dat zijn voor het bedrijf non-productieve investeringen, waar een bankier wel zijn vraagtekens bij kan zetten...”

Er was een tijd dat de relatie tussen bank en boer vooral was gebaseerd op wederzijds vertrouwen. Tucker: „Die tijden zijn veranderd. Een boer die vreemd vermogen aantrekt, moet weten wat zijn rechten zijn. Als de waarde van je veestapel op de balans staat voor 1800 US dollar per koe en de bank verlaagt dat naar 1400, dan verandert ineens je hele financiële profiel. Maar weet je wel of de bank in zijn recht staat om dat te doen? Hoe moet je je rechten gebruiken en hoe bescherm je je bedrijf tegen onnodig hoge financieringsrisico's?”

JOKE RODENHUIS

Melk- Voerprijs Ratio

Melk- voerprijs ratio is gebaseerd op aantal ponden gemengd voer met 16% eiwit, wat gelijk staat aan de waarde van 1 pond volle melk.

Bron: USDA

Scott Miller

